

INVISIBILITAT DE LES INFERMERES DAVANT LES ESTRATÈGIES D'ATENCIÓ PRIMÀRIA PROPOSADES PER L'ICS

L'Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària de Catalunya (AIFiCC) denuncia que la infermera familiar i comunitària està absolutament oblidada en el document "Accions de millora a l'Atenció Primària de l'ICS" que l'Institut Català de la Salut ha fet arribar en les darreres hores als professionals de la institució.

L'AIFiCC entén que el document de l'ICS planteja un pla de xoc per a la millora de l'atenció primària clarament esbiaixat on no es posa en valor el treball en equip ni molt menys l'aportació de la infermera a l'atenció primària de salut.

Hem de tenir en compte que les infermeres representen aproximadament el 30% dels professionals dels centres d'atenció primària de salut i que les càrregues assistencials no les pateix un sol col·lectiu. És més, buscar solucions únicament a les necessitats d'agenda dels metges pot generar més desequilibris i malestar en el sí dels equips.

Les infermeres són professionals claus dins el sistema de salut, contribueixen a la millora de la salut de la població reflectida en l'augment d'esperança de vida i estan específicament formades per donar resposta a les necessites sentides i no sentides d'atenció que té la ciutadania: una població més envellida, augment de persones que pateixen malalties cròniques, cures més complexes, immigració, desigualtats socials, més necessitat d'atenció al domicili i la necessitat d'implantar programes de prevenció i promoció de la salut tant en població adulta com infantil i juvenil, així com programes comunitaris, gestionar la demanda a problemes que precisen una solució preferent, etc.. No podem fer front a totes aquestes demandes amb uns ratis d'infermera per habitant molt per sota dels desitjables. Aquest fet pot posar en risc la qualitat de l'atenció a les persones que atenem a les consultes i a la comunitat.

En el document de l'ICS es fa referència a ratis per professionals. Creiem que aquest càlcul, sense tenir en compte les necessitats reals de la població, és una mesura poc realista i que respon a una situació i demanda exclusiva d'un sol col·lectiu. A més, fa un gir totalment contrari a l'adhesió del Departament de Salut a la Campanya "Nursing Now" (projecte de CIE, O.M.S.) on l'objectiu principal és : "Demandar als governs, als professionals sanitaris i als usuaris

que es valori més a les infermeres i s'impulsi el seu lideratge, per a millorar la qualitat de les cures i la salut de la població".

En el darrer Fòrum de les Professions (octubre 2018) organitzat pel Departament de Salut va quedar palès que a Catalunya hi ha una manca de 18.000 infermeres. Aquesta dada no queda en cap punt reflectida en el document emès per l'ICS. Recordem que actualment, hi ha un rati de 5,74 infermeres per cada 1.000 habitants, mentre que a Europa és de 8,8 infermeres.

Malgrat valorar positivament l'aposta de l'ICS per enfortir el lideratge de l'atenció primària, amb pressupost propi, la gestió dels recursos humans i rendició de comptes directe a la direcció de l'ICS, l'AIFiCC vol recordar que malauradament només al voltant d'un 7% dels equips d'atenció primària estan dirigits per infermeres. Si es vol apostar per un lideratge transformador, també ha de passar per donar més pes a la incorporació de la infermera en tots el àmbits de gestió i presa de decisions.

Finalment, des de l'AIFiCC posem de manifest que si bé la primera Reforma de l'atenció primària va passar per la creació de l'especialitat de medicina familiar i comunitària, cal urgentment una segona reforma de la l'atenció primària de salut on s'aposti per un treball en equip real i on la clau de la transformació passi clarament per donar valor a les competències adquirides per les infermeres a través de la seva especialització en infermeria familiar i comunitària.

Junta Directiva de l'Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària de Catalunya (AIFiCC)

Barcelona, 22 de novembre de 2018.